

DEBRECENI EGYETEM ZENEMŰVÉSZETI KAR

TÁJÉKOZTATÓ

**A ZENETANÁR ÉS ZENEMŰVÉSZTANÁR SZAKOS
HALLGATÓK**

ÖSSZEFÜGGŐ EGYÉNI ISKOLAI GYAKORLATÁRÓL

A felsőoktatásba 2013 szeptemberétől belépő hallgatók esetében tanári szakképzettség a tanárképzés rendszeréről, szakosodási rendjéről és a tanárszakok jegyzékéről szóló **283/2012. (X. 4.) Kormányrendelet** 3. § (1) bekezdésében meghatározott szakképzettségi elemek követelményeinek teljesítésével szerezhető.

A tanárképzés általános követelményeit, a tanári felkészítés követelményeit és a tanárszakok képzési és kimeneti követelményeit a **8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet** határozza meg.

Az összefüggő egyéni tanítási gyakorlat a Debreceni Egyetem által elfogadott partnerintézményekben, mentortanárok vezetésével, gyakorlatvezető tanárok segítségével, képzési formánként eltérő időbeosztás alapján valósulhat meg.

Az osztatlan 10, illetve 12 féléves tanárképzésben az oktatási intézményben, felnőttképző intézményben megbízott mentor, vezetőtanár és felsőoktatási tanárképző szakember folyamatos irányítása mellett végzett, 50 kreditértékű, összefüggő, a képzés utolsó két félévében folyó egyéni iskolai gyakorlat megkezdésének **előfeltétele** az osztatlan tanárképzés (a szakdolgozaton kívüli) minden követelményének teljesítése, illetve a teljesítéséhez szükséges kreditek összegyűjtése.

A 2 féléves, 60 kredites képzésben köznevelési intézményben megszerzett 20 kreditértékű összefüggő, a képzés második félévében folyó egyéni iskolai gyakorlat megkezdésének **előfeltétele** az első félév összes tantárgyának teljesítése.

Az újabb tanári szakképzettséget adó képzésben a **283/2012. (X. 4.) Kormányrendelet 3. § (1)** bekezdésében meghatározott szakképzettségi elemek közül a

- pedagógiai, pszichológiai elméleti és gyakorlati,
- köznevelési intézményben, felnőttképzést folytató intézményben teljesített összefüggő egyéni iskolai gyakorlat elemeket teljesítettnek kell tekinteni, valamint

a tanárképzés általános követelményeit, a tanári felkészítés követelményeit és a tanárszakok képzési és kimeneti követelményeit a 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet 1. sz. melléklete alapján a közösségi pedagógiai gyakorlatot a legalább három éves szakmai gyakorlattal rendelkező pedagógus jelentkezőnek nem kell teljesítenie.

AZ ÖSSZEFÜGGŐ GYAKORLAT RÉSZTVEVŐI

- felsőoktatási tanárképző szakember (a gyakorlat szakmai irányítója, a kísérő szeminárium vezetője)
- gyakorlatvezető mentortanár (a köznevelésben a partneriskolai tevékenység gondozója)
- vezetőtanár (a köznevelésben a partneriskolai tevékenység vezetője)
- tanárjelölt (jogi státusza szerint egyetemi hallgató)

A gyakorlatvezető mentortanár és a vezetőtanár személye adott esetben megegyezhet.

A gyakorlatvezető mentor feladatai

A mentortanár a jelölttel egyeztetve egyéni programot állít össze, amely a következő elemeket tartalmazza:

- az órartartási feladatok megtervezése, értékelése, a dokumentáció megbeszélése, a hospitálások koordinálása, felkészülés, önreflexió, mentori megbeszélés, anyaggyűjtés, források, projektmunka, feladatlapok összeállítása;
- az iskolai dokumentumok (pedagógiai program, helyi tanterv, tanmenet, e-napló stb.), speciális és differenciált foglalkoztatás, és ezek dokumentációjának megismerése;
- a tanítási órákon kívüli kötelező egységek megbeszélése és dokumentálása (szakkör, osztályfőnöki óra, diákönkormányzat, szülői értekezlet, nevelőtestületi értekezlet, szakmai munkaközösségi megbeszélések stb.);
- a tanítási órákon kívüli választott tevékenységek programjának megbeszélése és dokumentálása;
- iskolán kívüli tevékenységek programjának egyeztetése az iskolai elfoglaltságokkal;
- a portfólió összeállításának segítése;

A vezetőtanár feladatai

- irányítja a hozzá beosztott tanárjelöltek iskolai tanítási tevékenységét;
- a szaktárgyi tanítási gyakorlat keretében eligazítja a jelölteket a tantervek, tanmenetek; tankönyvek, segédanyagok és eszközök használatában, tájékoztatja őket az iskola helyi tantervéről, a szaktanári munka sajátosságairól és a saját nevelői felfogásáról, tájékozik a jelöltek szakmai, módszertani elképzeléseiről;
- a jelöltek bevonásával idő-és feladattervet készít a beosztott hallgatók gyakorló tevékenységéről;
- rendszeresen megbeszéléseket tart a tanárjelöltekkel a tanári munkával, a gyakorlattal és a hospitálásokkal kapcsolatos tapasztalatokról, feladatokról;
- a jelöltek tanítási óráin jelen van (a jelölt tanári egyéniségét, fejlődését figyelembe véve megengedhető, hogy a jelölt a vezetőtanár jelenléte nélkül is tarthasson órát);
- segíti a jelölteket az önálló tanításra való felkészülésben, a tanórák didaktikai-módszertani tervezésében, elemző-értékelő megbeszéléseken feltárják a tanóra szakmai-pedagógiai tapasztalatait;

- a vezetőtanár a gyakorlat során folyamatosan ellenőrzi és értékeli a jelölteknek a szakmai ismeretek gyakorlati alkalmazásában való készségét, pedagógiai felkészültségét, a diákokkal való együttműködését;
- segíti a portfólió összeállítását
- a vezetőtanár felkérhető a tanárjelölt hallgatók egyéb tanárképzési, pedagógiai gyakorlatának vezetésére;
- felkérhető a tanári záróvizsga bizottságában a szaktanári munkára vonatkozó vizsgáztatói feladat ellátására

A két féléves összefüggő gyakorlat mindkét félévének végén a mentortanár és a vezetőtanár értékelést készít a jelölt tanítási gyakorlatáról és azt érdemjeggyel minősíti (kétszakos képzésben szakonként külön-külön értékeli). A mentortanár/ vezetőtanár a tanításon kívüli tevékenységeket is értékeli.

A vezetőtanár a tanítási gyakorlat alapján minősítést készít a jelöltek munkájáról, amelyben jellemzi a jelölt szakmai, módszertani, pedagógiai felkészültségét, oktató-nevelő munkája hatékonyságát, tanári magatartását.

A minősítések elkészítésének végső határideje az első szemeszterben február 1., a második szemeszterben a zárótanítás napja.

A két féléves, 60 kredites zeneművésztanár képzésben az összefüggő tanítási gyakorlat félévének végén a mentortanár/vezetőtanár értékelést készít a jelölt tanítási gyakorlatáról és azt érdemjeggyel minősíti. A minősítés elkészítésének végső határideje az első szemeszterben február 1., a második szemeszterben a zárótanítás napja.

A mentortanárok és a vezetőtanárok munkáját az illetékes tanszékvezetők és a Tanárképzési Kollégium segíti és ellenőrzi a gyakorló-és partneriskolák vezetőinek bevonásával.

A hallgató összes tevékenységéről az Ellenőrző lap ad tájékoztatást, amelyen szerepelnek az érdemjegyek.

AZ ÖSSZEFÜGGŐ GYAKORLAT TERÜLETEI, TARTALMA, TANTÁRGYAI

Iskolai alaptevékenységek

- szakképzettségenkénti heti tanítás és óramegbeszélés;
- hospitálás a vezetőtanár óráin és más szakórákon;
- felkészülés az órákra, az órákat követő önelemzés-önértékelés, gyakorlatvezető mentori megbeszélés;
- tanítási órán kívüli, de a szaktárgy tanításához szorosan kapcsolódó iskolai feladatok ellátása. (Pl. tehetséggondozás, felzárkóztatás; fakultatív foglalkozások hospitálása és levezetése; stb.);
- a szaktárgy oktatását segítő pedagógiai tevékenységek, szolgáltatások megismerése és végzése. (Pl. szemléltető anyagok készítése, szaktárgyi versenyek szervezésében való aktív részvétel stb.).

Tantárgyai:

Hospitálás:

A vezetőtanár által vezetett órák látogatása, megbeszélése.

Egyéni tanítási gyakorlat és óramegbeszélés:

Szakonként heti 2–5 óra tanítás valamint az órákat követő önelemzés-önértékelés és a gyakorlatvezetővel való megbeszélés

Szaktárgyon kívüli hospitálás:

pl. társhangszer órái, szolfézs, zeneirodalom, zeneismeret, közoktatási intézményekben közismereti órák stb.

Reflektív szeminárium:

A kísérő szeminárium a tanítás folyamán szerzett tapasztalatok rendszerezését, tanulságok összegzését végzi és dolgozza fel. Vezetője felsőoktatási tanárképzési szakember.

Tanítási órákon kívüli iskolai tevékenységek

- hospitálás a partneriskola típusának megfelelő nem szaktárgyi órákon;
- iskolai rendezvényeken való részvétel, illetve közreműködés azok szervezésében, lebonyolításában (pl. versenyek, ünnepélyek, hangversenyek, szaktárgyi versenyek tantestületi, munkaközösségi értekezletek stb.);
- az iskola tehetségkutató és tehetséggondozó programjának megismerése;
- a partneriskola típusának megfelelő csoportos zenei együttesekben való aktív részvétel, ill. a zenei együttesek szerepléseinek előkészítésében való segítő részvétel
- egy-egy tanuló életútjának, családi hátterének, iskolai pályájának mélyebb megismerése;
- mérés, értékelés, minőségbiztosítás;
- az ifjúságvédelem, drogprevenció, mentálhigiéné, iskolai agresszió- és konfliktuskezelés helyi gyakorlatának megismerése, segítése;
- sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű tanulókkal, kisebbségi csoportokkal való bánásmód megismerése, a segítő attitűd, az empátia, tolerancia, előítéletek helyzetei stb.

Tantárgyai:

Csoportos zenei gyakorlat:

pl. az intézmény zenei együtteseinek segítése, kamarazenei órákon való aktív részvétel stb.

Oktatási intézmények szervezete és működése (vezetője a gyakorlatvezető mentor):

az iskola mint szervezet és támogató rendszereinek megismerése;

- az intézmény működését meghatározó legfontosabb törvényi, rendeleti háttér, a fenntartói irányítás és az intézményi belső szabályozás dokumentumainak megismerése;
- az iskola szervezeti felépítése, működési rendje. (SZMSZ, házirend, munkaterv stb.);
- az iskola pedagógiai programja, a fejlesztési irányok, pályázatok, a szakmai munka tervezésének tanévi elemei (munkaközösségi munkatervek, továbbképzési program stb.);
- az intézmény minőségirányítási rendszere;
- az iskola, a család és a helyi közösségek kapcsolata, az együttműködés formái.

Az összefüggő gyakorlathoz kapcsolódó szemináriumok

Zenepedagógiai kísérő szeminárium:

A kísérő szeminárium a tanítási gyakorlat folyamán szerzett pedagógiai tapasztalatokat dolgozza fel. Vezetője felsőoktatási tanárképzési szakember.

Szaktudományi kísérő szeminárium:

A kísérő szeminárium a tanítási gyakorlat folyamán szerzett szaktudományi tapasztalatokat dolgozza fel. Vezetője felsőoktatási tanárképzési szakember.

Portfólió

A portfólió tartalma:

A tanárképzésben a portfólió alkalmazása azt a célt szolgálja, hogy a tanárjelöltnek módja legyen arra, hogy bemutassa szakmai fejlődését, tanári kompetenciáinak alakulását. A portfólió ennek eszköze oly módon, hogy a jelölt benne gyűjti össze a tanulásának, fejlődésének menetét bemutató dokumentumokat. Ennek érdekében a dokumentumok gyűjtése folyamatosan történik a képzés első félévétől kezdve.

A portfólió dokumentumainak tükrözniük kell a pedagógus kompetenciák fejlődését, ill. meglétét:

- szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás;
- pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók;
- a tanulás támogatása;
- a tanuló személyiségének fejlesztése, az oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség;
- pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése;
- kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás;
- elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért.

A portfólióba beválogatott dokumentumok:

- szakonként egy, a szaktudományhoz vagy zenepedagógiához kapcsolódó, a hallgató által készített dolgozat;
- a képzéssel párhuzamosan folytatott tanítási gyakorlatokon szakonként négy megtartott órájának óraterve, valamint az órát követő megbeszélés vezetőtanártól és hallgatótársaktól származó reflexiói (a zárótanítás óraterve nem része a portfóliónak);
- a gyakorlólé hely bemutatás max. 1 oldalon;

- a gyakorló évből szakonként egy reflektált hospitálási napló;
- a tanuló/csoport/osztály jellemzése pedagógiai és szakmai szempontból;
- a gyakorló év tanórán kívüli tevékenységeinek 5000-12000 karakter terjedelmű reflektív összefoglalása,
- önértékelés (a tanárjelölt saját fejlődésének mérlege, elért eredmények, célok).

A portfólió tartalmi elemei:

Csoportprofil; valamilyen tanulási, tanítási egység/téma terve; tanítási órák/foglalkozások terve; reflexió, értékelés; hospitálási napló; esetleírás (egy pedagógiai probléma megoldásának leírása, dokumentálása reflexióval); a tehetséggondozás eszközeinek bemutatása, a hallgató által (is) szervezett szakmai, iskolai rendezvény illetve közösségi program (pl. háziverseny, ünnepség, hangverseny) rövid leírása, dokumentálása, az esemény szervezésében betöltött szerep bemutatása. Az intézményben folyó innovációban, pályázatok készítésében, lebonyolításában történő részvétel bemutatása stb.

A portfólió minősítésének szempontjai:

- a portfólió rendezettsége, áttekinthetősége, szerkezetének világossága;
- a portfólió hitelessége/megbízhatósága (hol, milyen alkalommal készült adott dokumentum stb.);
- a jelölt által a dokumentumokra vonatkozó reflexiókban érzékelhető–e fejlődés.

A portfólió védeése a tanári záróvizsga része. A portfóliót a gyakorlatvezető tanár értékeli az erre a célra készült dokumentumon. A védeés a záróvizsga tanítással egy időben, külső helyszínen is történhet.

A portfólió leadási határideje:

A portfóliót a záróvizsga tanítás előtt két héttel, de az őszi félévben legkésőbb december 15-ig, a tavaszi félévben legkésőbb május 15-ig fel kell tölteni a Tanárképzési Központ által meghatározott tárhelyre, valamint el kell juttatni a Zeneművészeti Kar tanulmányi irodájába. A portfóliót 3 nyomtatott példányban, valamint elektronikus formában, CD/DVD-n kell benyújtani. A benyújtott, elbírált portfóliót CD/DVD-n a könyvtárban, mindenki számára hozzáférhető módon kell letétbe helyezni. Ezen anyagok nem kölcsönözhetőek, és nem másolhatóak.

Az összefüggő egyéni szakmai gyakorlat minősítése

A gyakorlat értékelésének formája szakonként egy gyakorlati jegy, amely a hallgatói feladatokra adott (rész) jegyekből alakítható ki. A (rész) jegyek mindegyikének legalább elégségesnek kell lennie. A Reflektív szeminárium teljesítése külön érdemjeggyel történik.

Az alábbi teljesítéshez kapcsolódó (egyenlő súllyal szereplő) részérdemjegyek összesített, átlagolt, kerekített érdemjegye:

- I. Iskolai alaptevékenység osztályzata (értékelője a vezetőtanár)
- II. A tanítási órán kívüli iskolai tevékenység (értékelője a vezetőtanár és/vagy a gyakorlatvezető mentor)
- III. Reflektív szeminárium (értékelője a felsőoktatási tanárképzési szakember)

Dokumentumok:

Jelentkezési lap összefüggő tanítási gyakorlatra (határidő május 31. és november 30.)

Ellenőrző lap összefüggő egyéni szakmai gyakorlathoz (február 1. és a zárótanítás napja)

Portfólió értékelő lap (zárótanítás napja)

A dokumentumok letölthetők a Zeneművészeti Kar honlapjáról:
www.music.unideb.hu

A TANÁRKÉPZÉSI KÖZPONT FELADATAI:

- együttműködési keretmegállapodás kezdeményezése a partneriskolák fenntartóival, illetve tanáraival;
- a Kari tanulmányi osztálytól kapott adatok alapján kapcsolat felvétel az iskolákkal, szerződések előkészítése, kiküldése

Tel.: 36-52/512-937

E-mail: tanarkepzes@unideb.hu

A ZENEMŰVÉSZETI KAR FELADATAI:

- a tanszékvezető, hallgató és mentortanár által egyeztetett aláírt nyomtatványok összegyűjtése;
- a nyomtatványon szereplő adatok összesítése és továbbítása a Tanárképzési Központnak

Tel.: 36-52/512-900/23812

E-mail: education@music.unideb.hu

AZ OSZTATLAN TANÁRKÉPZÉSI SZAK
EGYÉVES ÖSSZEFÜGGŐ EGYÉNI ISKOLAI GYAKORLATA

A GYAKORLAT SZERVEZÉSE ÉS IDŐBEOSZTÁSA

Az egyszakos, 4+1 éves képzés hallgatói mindkét félévben alpfokú intézményben tanítanak. A kétszakos 5+1 éves képzés hallgatói alap- és középfokú intézményben folytatnak gyakorlatot. A tanárjelöltek mentor- és vezetőtanárokhoz való beosztását a tanszékvezetők a hallgatókkal egyeztetve végzik.

A gyakorlat magában foglalja a hospitálást, szakképzettségként heti 2-5 óra (maximum heti 10 óra) tanítást/foglalkozást, a tanítási órán kívüli iskolai feladatok ellátását, a tanítást kísérő szeminárium elvégzését és az adatgyűjtés, tapasztalatszerzés szakszerű dokumentálását.

Az egy éves összefüggő gyakorlat kezdete a mindenkorai köznevelési félévhez igazodik, időtartama a második félév vizsgaidőszakának kezdetéig tart.

**A hospitálások és a hallgató által tartott órák nem tömbösíthetők.
 Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat félévei nem összevonhatók!**

Osztatlan, egyszakos 4+1 éves tanárképzés (hangszeres és énektanár)

Tantárgy	Heti óraszám		Számonkérés típusa	Kredit
	1. félév	2. félév		
Szaktárgyi hospitálás	6	6	Aí	4
Egyéni tanítási gyakorlat (4) és óramegbeszélés (2)	4+2	4+2	Gy	20
Szaktárgyon kívüli hospitálás	1	1	Aí	2
Reflektív szeminárium	2	2	Gy	8
Csoportos zenei gyakorlat		1	Gy	3
Oktatási intézmények szervezete, működése	1		Gy	3
összesen:	16	16		40

Tantárgy	Heti óraszám		Számonkérés típusa	Kredit
	1. félév	2. félév		
Zenepedagógiai kísérő szeminárium	2		Gy	2
Szaktárgyszertani kísérő szeminárium	2	2	Gy	4
Portfólió				4
összesen	4	2		10

Osztatlan, egyszakos 4+1 éves tanárképzés (egyházzene-tanár)

Tantárgy	Heti óraszám		Számonkérés típusa	Kredit
	1. félév	2. félév		
Szaktárgyi hospitálás	6	6	Aí	4
Egyéni tanítási gyakorlat (5) és óramegbeszélés (2)	5+2	5+2	Gy	20
Szaktárgyon kívüli hospitálás	1	1	Aí	2
Reflektív szeminárium	2	2	Gy	8
Csoportos zenei gyakorlat		1	Gy	3
Oktatási intézmények szervezete, működése	1		Gy	3
összesen:	17	17		40

Tantárgy	Heti óraszám		Számonkérés típusa	Kredit
	1. félév	2. félév		
Zenepedagógiai kísérő szeminárium	2		Gy	2
Szaktárgyszertani kísérő szeminárium	2	2	Gy	4
Portfólió				4
összesen	4	2		10

Osztatlan, kétszakos 4+1 zenetanár és 5+1 éves zeneművésztanár képzés

Tantárgy	Heti óraszám		Számonkérés típusa	Kredit
	1. félév	2. félév		
Szaktárgyi hospitálás	6	6	Aí	4
Egyéni tanítási gyakorlat és óramegbeszélés	5+2	5+2	Gy	20
Szaktárgyon kívüli hospitálás	1	1	Aí	2
Reflektív szeminárium	2	2	Gy	8
Csoportos zenei gyakorlat	1	1	Gy	3
Oktatási intézmények szervezete, működése	1	1	Gy	3
összesen:	18	18		40

Tantárgy	Heti óraszám		Számonkérés típusa	Kredit
	1. félév	2. félév		
Zenepedagógiai kísérő szeminárium	2		Gy	2
Szaktárgyszertani kísérő szeminárium	2	2	Gy	4
Portfólió				4
összesen:	4	2		10

A KÉT FÉLÉVES, 60 KREDITES ZENEMŰVÉSZTANÁR SZAK
FÉLÉVES ÖSSZEFÜGGŐ EGYÉNI ISKOLAI GYAKORLATA

A GYAKORLAT SZERVEZÉSE ÉS IDŐBEOSZTÁSA

A 2 féléves, 60 kredites zeneművésztanár szakos hallgatók alap- és középfokú intézményben tanítanak.

A tanárjelöltek mentor- és vezetőtanárokhöz való beosztását a tanszékvezetők a hallgatókkal egyeztetve végzik.

A gyakorlat magában foglalja a hospitálást, szakképzettségként heti 2-5 óra (maximum heti 10 óra) tanítást/foglalkozást, a tanítási órán kívüli iskolai feladatok ellátását, a tanítást kísérő szeminárium elvégzését és az adatgyűjtés, tapasztalatszerzés szakszerű dokumentálását.

Az egyéni szakmai gyakorlat kezdete a mindenkori köznevelési félévhez igazodik, időtartama 12 hét és a második félév vizsgaidőszakának kezdetéig tart.

A hospitálások és a hallgató által tartott órák nem tömbösíthetők.

Zeneművésztanár képzés (hangszer- és énekművész-tanár) 2 félév, 60 kredit

Tantárgy	Heti óraszám		Számonkérés típusa	Kredit
	1. félév	2. félév		
Szaktárgyi hospitálás alap- és középfokon		2+2	Aí	2
Egyéni tanítási gyakorlat (2) és óramegbeszélés (1) - alapfok		2+1	Gy	5
Egyéni tanítási gyakorlat (2) és óramegbeszélés (1) - középfok		2+1	Gy	5
Szaktárgyon kívüli hospitálás		1+1	Aí	1
Reflektív szeminárium		1	Gy	2
Csoportos zenei gyakorlat		1+1	Gy	2
Oktatási intézmények szervezete, működése		1	Gy	1
Portfólió				2
összesen:		16		20

Tantárgy	Heti óraszám		Számonkérés típusa	Kredit
	1. félév	2. félév		
Zeneközvetítés, koncertpedagógia		2	K	2
Hangszer/ének szakmódszertani kísérő szeminárium		2	K	2
összesen:				4

